

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:

34170 Gorica, Riva Piazzutta, 18 - tel. 83-177

PODUREDNIŠTVO:

34135 Trst, Vico delle Rose, 7 - tel. 414646

Polletna naročnina L 1.750

Letna naročnina L 3.500

Letna inozemstvo L 4.500

Poštno čekovni račun: številka 24/12410

Leto XXIV. - Štev. 31 (1213)

Gorica - četrtek, 3. avgusta 1972 - Trst

Posamezna številka L 80

„Slovenska cerkvena pokrajina“?

Koncilski odlok »O pastirski službi škofov« iz leta 1965 zelo poudarja, naj se škofje določenih cerkvenih področij tesno povežejo v »škofovske konference«, in naj bodo solidarno odgovorni za skupno blaginjo. Zato pa naj se ozemlja, ustrezno s krajevnimi zahtevami, porazdelijo v cerkvene province ali tudi pokrajine, škofjski nadpastirji naj se pa vključijo v odgovarjajoče škofovske konference, da morejo ob izmenjavi skupnih spoznanj in izkušnji skrbeti na zares učinkovit način za rast vere in za ohranitev discipline v svojih škofijah.

Na temelju tega odloka je jugoslovanska škofovska konferenca septembra 1966 predlagala sv. očetu, naj ustanovi posebno »Slovensko cerkveno pokrajino«. Papež Pavel VI. je 22. novembra 1968 to tudi storil. Na praznik sv. Jožefa 1969 se je izvršila v ljubljanski stolnici slovesna razglasitev slovenske metropolije. Beograjski nadškof G. Bukatko je predvsem prebral papeževo ustanovitveno listino in nato slovesno umestil na metropolijski sedež nadškofa dr. Jožefa Pogačnika. Za tem je spregovoril novi slovenski metropolit: poudaril pomen slovenske cerkvene pokrajine in se v imenu vseh slovenskih škofov obvezal, da bodo storili vse, kar je potrebno, da se v novo cerkveno telo čimprej vključijo tudi Slovensko Primorje.

NEREŠENI PROBLEM SLOV. PRIMORJA

Dobra tri leta so minula od ustanovitve Slov. cerkvene pokrajine. Njen položaj je ostal nespremenjen. Tako važna cerkvena ustanova, ki jo je slovensko ljudstvo pozdravilo z viharim navdušenjem, je v bistvu ostala »v povojih«, nedograjena in zato skorajda neučinkovita. Malodušje in grenkoba prešinja slovenskega človeka, ko pomisli, da ima slovenska metropolija, ki naj bi bila vrhunska cerkvena uredba na Slovenskem, poleg nadškofjskega sedeža v Ljubljani, eno samceto sufragansko škofijo, mariborsko, medtem ko ni najmanjšega znaka, da bi se ji priključilo še Slov. Primorje.

V Slov. Primorju je namreč cerkvenopravni položaj ostal tak, kot je bil med obema vojnami pod Italijo. Najvišja cerkvena oblast ni do danes ničesar storila, kar bi kazalo, da hoče dokončno urediti cerkveno zgradbo v tem delu Slovenije. Dokler pa ne bo kanonično ustanovljena ali redna škofija ali vsaj resnična apostolska administratura, ne bo cerkvenopravnega telesa, subjekta, ki bi se lahko vključil v višjo cerkveno enoto, v metropolijo.

Cerkvenopravni položaj v Slov. Primorju je tako nerešen in dokler se to ne doseže, ostane nerešena, viseča v zraku in neučinkovita tudi sama Slovenska cerkvena provinca. Kajti le kako more biti govor o »Slov. cerkveni pokrajini«, če se ne razteza nad celotno slovensko ozemlje v Jugoslaviji?

OKRNJENA CELOVITOST SLOVENSKE METROPOLIJE

Slovenska metropolija pa ima še druga odprta vprašanja. Problem škofjskih mej, in torej ozemeljske celovitosti, ni odprt samo na zapadu, proti Italiji, temveč tudi znotraj državnih mej: zagrebška nadškofija se noče odpovedati Zakrčju, poreško-puljska škofija noče odstopiti duhovni Gradina, Pregara in Topolovec, da si spadajo vsi ti kraji k SR Sloveniji, ker so pač prebivalci večinoma slovenske narodnosti.

In vendar so cerkveni predpisi zelo jasni! Koncilski odlok o pastirski službi škofov določa v členu 23, naj se pri določanju škofjskih mej upošteva »sestav božjega ljudstva« ter naj se »ohrani enotnost demografskih skupin tega ljudstva s svetnimi uradi in družbenimi ustanovami, ki ga organsko sestavljajo«.

Ozemeljska pripadnost teh krajev Sloveniji, narodnost njihovih prebivalcev, obveznost cerkvenih predpisov, a še zlasti narodna pravičnost in pastoralna učinkovitost, ki je danes prva zahteva v cerkve-

nem življenju, narekujejo, naj pride že do bratskega sporazuma med hrvaško in slovensko cerkveno oblastjo. Sleherno sklicevanje na dosedanje pripadnost tej ali oni škofiji, na »nekdanje« in celo na »zgodovinsko pravo« se mora umakniti zahtevam pravice in življenja. Pod oglejski patriarhat so »nekdanje« spadale prostrane dežele med Donavo in hrvaško mejo, celo sama Augsburg in Dunaj; in do prve svetovne vojne »sta spadali« pod goriškega metropolita, poleg ljubljanske, tudi poreško-puljska in krška škofija. »Nekdanje« pač sodi v zgodovino, zdajšnja stvarnost pa nas sili v nove tokove življenja!

POMEMBNOST SLOVENSKE METROPOLIJE

V sodobnem svetu se vedno krepkeje uveljavljajo dežele z lastno ustavo in zakonodajo. Regionalna ureditev države še najbolj ustreza zahtevam časa in potrebam ljudskih množic. Odtod prizadevanje za decentralizacijo, za razčlenitev družbene skupnosti ter za pritegnitev ljudstva k sodelovanju v sodobnem svetu in sodelovanju in sodelovanju. Državniki in politiki prej kot nevarnost za državno enotnost ugotavljajo v deželni ustroju obogatitev in krepitev države same.

Katoliška Cerkev budno spremlja dogajanja v svetu in razločuje »znamenja časa«. Zato si je že zdavnaj osvojila načelo deželne ureditve in odredila, naj se osnujejo cerkvene pokrajine in škofovske konference. V tem okviru se bo razpletalo v bodočnosti versko življenje.

Cerkev na Slovenskem je že ubrala to pot. Potrebno pa je, da izgradi v celoti svojo cerkveno pokrajino, ozemeljsko in oblastveno, da bo na zares ploden in učinkovit način urejala versko dejavnost.

Slovenska metropolija pa ima še neko izjemno in nadvse ugodno prednost. Njeno območje sovpada z razsežnostjo SR Slovenije. To pa bi moralo biti v prid obojni družbi, politični in cerkveni, saj obe težita k istemu cilju: k blaginji slovenskega ljudstva. Vprašanje je le v tem, če vsi razumejo »znamenja časov«. Makedonska vlada v Skopju, ki ni nič manj komunistična kot so druge v jugoslovanskih republikah, zvesto podpira podvige arhiepiskopa Dositeja, poglavarja makedonske Cerkve, ker v svoji daljnovidnosti razume, koliknega pomena je delo makedonske Cerkve za razvoj makedonskega naroda.

Vprašanje je le v tem, če odločujoči krogi v Sloveniji, ki nosijo pred zgodovino odgovornost za svoje delo, znajo razločevati »znamenja časa«, in če so dovolj močati in značajni, da svoje odločitve sprejemajo po teh spoznanjih in ne pod kakimi drugimi ozkimi trenutnimi vidiki.

JURIJ B.

OBISK IZ FRANCIJE

Pretekli teden je prišel na obisk v Italijo francoski državni poglavar Georges Pompidou. Obisk je trajal dva dni in je potekel v dveh toskanskih mestih v Lucchi in Pisi. Vršil se je 27. in 28. julija.

Predsednik francoske republike Pompidou je s tem obiskom zaključil vrsto potovanj, ki jih je opravil po državah, katere pripadajo Evropski gospodarski skupnosti (EGS). Teh držav je sedaj deset in med njimi je tudi Italija.

Pompidou je predvsem zagovarjal stališče, da morajo biti države EGS neodvisne v odnosu do Severne Amerike. Zato je treba ustanoviti evropski denar, ki naj ne bo vezan na ameriški dolar. O vsem tem naj bi bilo govora jeseni v Parizu, ko se bodo predstavniki desetih držav EGS zbrali v francoski prestolnici.

Pompidou se je ob svojem obisku sestal s predsednikom italijanske republike Leonejem, s predsednikom italijanske vlade Andreottijem in z italijanskim zunanjim ministrom Medicijem. Z Andreottijem se je razgovarjal kar šest ur. Seveda se njuni pogledi v marsičem niso ujeli, kajti Italija ostaja zvesta Severni Ameriki, Francija pa bi rada bila od nje čim bolj neodvisna. Francozi bi radi še vedno vodili politiko »de la grandeur de la France«, veličine Francije, čeprav jim manjka politična in gospodarska osnova za to.

NASLEDNIK PROTI VOLJI DE GAULLA

Leta 1968 so izbruhnili v maju v Parizu študentski nemiri, ki so grozili potegniti Francijo v splošen nered. Pridružili so se jim tudi delavci, tako da se je zdelo, da bo zmagala ulica. Na Pompidoujev nasvet — ki je bil tedaj predsednik vlade — je general De Gaulle razpustil obe zbornici in razpisal volitve.

Učinek je bil za revolucionarje ravno obraten kot so pričakovali. Večina Francozov se je zbal, da bi država postala plen skrajnežev in je množično glasovala za De Gaulle. Toda De Gaulle ni dolgo užival sadov svoje zmage. Ko je razpisal za naslednje leto ljudsko glasovanje o ureditvi Francije po deželah (sedaj je urejena centralistično, to se pravi, vse je voden iz Pariza), so mu Francozi izrekli

nezaupnico. De Gaulle je užaljen odstopil in se umaknil na svoje posestvo Colombey-les-deux Eglises, kjer je leta 1970 tudi umrl. V vodstvu države ga je nasledil Georges Pompidou, čeprav De Gaulle s tem ni bil preveč zadovoljen. Za De Gaulle namreč Pompidou ni pomenil dovoljnega jamstva, da bo Francija tudi po njegovi smrti šla po tirnicah, ki jih je on začrtal.

Pompidou se namreč ne more pohvaliti, da bi bil sodeloval v De Gaullovem odporniškem gibanju kot mnogi drugi vplivni De Gaullovi pristaši. Med zadnjo vojno je bil skromen profesor za leposlovje, potem pa uradnik Rothschildove banke. S tega mesta ga je De Gaulle poklical za ministrskega predsednika.

Po De Gaullovem odhodu je Pompidou uradno nadaljeval s politikom De Gaulle, a dejansko je ukrenil marsikaj, kar ni bilo v skladu z njo. Tako je privolil, da tudi Velika Britanija pristopi v EGS, čemur se je De Gaulle vedno odločno protivil. Pravoverni golisti so prišli v ozadje; na čelu vlade je bil mladostnik Chaban Delmas, ki se je odločil za liberalne prijeme v gospodarstvu, zraven pa se proslavljal z več škandali, ko je svoj položaj izkoristil za lastno bogatenje.

Pompidou je mislil, da so Francozi na splošno z njegovo politiko zadovoljni. Da bi si dobil potrdilo o tem, je razpisal za 23. aprila letos ljudsko glasovanje, ali Francozi odobravajo vstop Velike Britanije v EGS. Francozi pa so tedaj sprevideli, da išče Pompidou priznanja svoji osebi, zato je bil uspeh referendum za Pompidouja vse prej kot prepričljiv. V glavnem so prišli do izraza vzdržani glasovi, komunisti so pa glasovali proti, pa tudi nekateri golisti.

VOLITVE SO PRED VRATI

Pompidou se je zdržnil. Je njegova zvezda v zatonu? Mar golizem ne privlači več ljudskih množic? Je to predznak, da bo na parlamentarnih volitvah prihodnjega spomlad golizem doživel če ne poraza vsaj neuspeh?

Pompidou se je odločil za naglo ukrepanje. Francozom, zlasti zvestim De Gaullovim pristašem, je hotel povedati, da je tudi on prej ko slej zvest De Gaullovim nazorom.

18. junija je zato pohitel v De Gaullov kraj večnega počitka, da se udeleži slovesnega odkritja mogočnega 44 m visokega križa, ki so ga postavili v spomin pokojnega generala na enem izmed gričev, ki obdajajo De Gaullovo naselje. Tam je vprico De Gaullove vdove, De Gaullovega sina Filipa in predstavnikov političnih strank izpovedal svojo zvestobo — pri čemer je znal preletiti tudi nekaj solz — pokojnemu generalu z besedami: »O moj general, smrt ni drugega kot nov začetek: vaša legenda je komaj razprostrla svoja krila in že se pod njimi dviga vdana hvalečnost naroda do vas. Mi, ki smo od vas prevzeli težavno breme oblasti, tu obljublamo zvestobo vašemu velikemu nauku.«

Minilo je komaj 18 dni od te prisage, pa je Pompidou storil še drug korak: ministrskega predsednika Chabana Delmasa, ki je še pred kratkim o sebi dejal, da bo ostal na položaju še drugih devet mesecev, je na kratko od-

slovil in ga zamenjal s Pierrom Messmerjem, kar se da zvestim sodelavcem pokojnega generala. Med enim zadnjim srečanjem je De Gaulle dejal Messmerju: »V golizmu morate biti vi isto kot kvas v kruhu.«

Očitno je, da igra Pompidou spet na karte pravovernega golizma. Rekel je, da bo zvest generalovemu nauku. Dejaj je: nauku, ne idejam. Bo to dovolj, da bodo Francozi prihodnjega spomlad znova rekli golizmu svoj »da«? Pompidou računa s tem. In če ne bo uspel, bo moral spet misliti na profesorsko službo. V njej bo seveda manj veličine, pa tudi manj tveganj, presenečenj in razočaranj. Verjetno se Pompidou kot znan realist že sedaj s tem tolaži.

Edino prava pot

Ze dvakrat smo v našem listu pisali o pomembnem sestanku slovenskih političnih predstavnikov in izvoljenih svetovalcev oz. odbornikov na Koroškem. Sestanek je bil v Tinjah in je vzbudil na Koroškem nove upe glede nadaljnjega narodnostnega razvoja slovenske narodnostne skupnosti na Koroškem.

Zdi se nam umestno in potrebno — tudi zaradi nekoristnega fratelančnega objema levičarskega dela Slovencev v Italiji z vsedržavnimi italijanskimi strankami — ponatisniti v zvezi s sestankom v Tinjah proglas, ki ga je na koroške Slovence naslovil Alojz Gregorič, podžupan občine Globasnica. Proglas se glasi:

Dragi rojaki! Mi slovenski občinski mandatarji smo bili povabljeni v Tinje na razgovor o samostojnem nastopu pri volitvah v občini.

Zelo nas veseli, da smo se po tolikih letih le odločili za takšno srečanje. Govorili smo o problemih za občinske volitve in sklenili enoglasen sklep: pri prihodnjih volitvah hočemo zopet s samostojno listo kandidirati.

Kot zastopnik Slovencev v občini Globasnica smatram to odločitev kot samosebi umevno. S to odločitvijo tudi dokumentiramo našo voljo, sodelovati pri oblikovanju naše občine.

S tem pa bomo dokazali, da smo še politični dejavnik na Koroškem, čeravno domovini zveste ustanove že obljubljajo Slovincem oziroma slovenski manjšini narodno smrt.

Tudi druge manjšine v Evropi nastopajo z lastnimi listami, kot na primer goriški in tržaški Slovenci že od leta 1945, kakor tudi danska manjšina v Slezwigu v severni Nemčiji. Izrečno pa poudarjam manjšino Južnih Tirolcev v Italiji, ki bi jim ne prišlo na misel voliti kako italijansko stranko, ker bi jih ob tej odločitvi ves nemško govoreči svet zasmehoval.

Na žalost je razvoj po letu 1945 pripeljal tako daleč, da mnogo tržaških in koroških Slovencev voli tuje stranke.

Skrajni čas bi bil, da si koroški Slovenci izprašamo vest in pridemo do spoznanja, da je le v skupni slogi moč stranke pri volitvah in da se le tako doseže uspeh.

Ce nam je še kaj pri srcu usoda slovenske manjšine na Koroškem, potem je samo eno geslo — združeno nastopati pri prihodnjih volitvah!

Tudi država praznuje dan svojih mučencev

Predsednik ugandske republike Idi Amin Dada je določil, da bo odslej 3. junij državni praznik. Na ta dan praznuje Cerkev v Ugandi god svojih mučencev. Državni predsednik, čeprav musliman, je dal večji vsoto denarja, da bi lahko dovršili dela pri novi cerkvi, ki je posvečena ugandskim mučencem.

Srečanje dveh državnih poglavarjev: v toskanskem mestu Lucca sta se prejšnji teden sestala predsednik francoske republike Georges Pompidou (na levi) in predsednik Italijanske države Giovanni Leone

Misijonar dr. Janez Janež

Slovenski zdravnik dr. Janez Janež je prijateljem misijonov znan, čeprav se v naših časopisih in listih o njem bolj malo piše. Mož je skromen in ne govori rad o sebi. Zato pa rajši na vse pretege dela. In prav to njegovo garanje ga je naredilo znanega in slavnega na otoku Formozi, ki mu pravijo tudi Taiwan.

Ko sem listal po jezuitskem mesečniku »Popoli e missioni« za junij, sem naletel na izredno zanimiv članek, v katerem neki Nereo Venturini popisuje delo kamilijancev v Lotungu na Formozi. In ker je dr. Janež steber tega dela, je dober del članka njemu posvečen. Zato se mi zdi primerno, da tudi slovenske bralce z njim seznanim, vsaj v glavnih obrisih. To pa toliko bolj, ker sva z dr. Janežem ožja rojaka, oba doma iz iste župnije, pri Sv. Heleni pod Ljubljano.

Fr. Anton Vodé SDB

I.

Smo v operacijski sobi St. Mary's Hospitala v Lotungu na Formozi. Z nič kaj lepimi besedami se kirurg obrača na sestre, ki mu strežejo. Toda le-te, kot pristne Toskanke, se nič ne pohujšujejo nad njimi. Vsako še tako debelo kar tiho požrejo, saj so navajene. Jaz se pa moram z vso silo premagovati, da bi bil malo manj rdeč kakor pa škrlatni križi, ki se živo odražajo na prsi bele sestrskе obleke: to sem pač doživel dr. Janežu, ki mi je ljubeznivo dovolil, da smem biti navzoč pri operaciji.

To zdravnikovo napakico poznajo že vsi Italijani v Lotungu, v prvi vrsti kamilijanci, ki vodijo bolnišnico Svete Marije. Toda te laške kvante, ki prihajajo iz ust slovenskega zdravnika v tem kitajskem okolju, so le majhen madež na osebnosti človeka, ki je steber St. Mary's Hospitala in pogonsko kolo njegovega razvoja.

Lotunška bolnišnica, ki ima prostora za

čati in šele potem sprejmejo bolnika v zdravljenje. V Lotungu pa najprej bolnika ozdravijo in šele nato se pogodijo za plačilo stroškov. Tako ljudje odkrijejo, da bolnišnica ne nosi zastoj imena po Materi božji: St. Mary's Hospital. Oskrbovalnica, ki jo zahtevajo kamilijanci, je zelo nizka. Za zdravljenje, ki v prestolnici Taipei stane, recimo, 400 dolarjev, v Lotungu zahtevajo samo 100 dolarjev, to je eno četrtino. Se več! Tisti, ki jim država ali misijonarji potrdijo, da so resnično revni, imajo 20 % popusta pri zdravljenju in pri zdravniških posegih. Redovniki in redovnice, ki se z vsega otoka zatekajo v Lotung, imajo 50 odstotkov popusta. Zdravniki in vse osebe, ki je v službi v bolnišnici, imajo vso bolniško oskrbo zastoj, njihovi svojci pa primeren popust. Če seštejemo vse te olajšave, zlahka uvidimo, da je tu doma krščanska ljubezen. Za leto 1969 so samo ti popusti znašali 120.000 ameriških ali 5 milijonov taiwanskih dolarjev.

Taka krščanska širokoprčnost je mogoča, ker mednarodne ustanove podpirajo bolnišnico in ker tudi osrednja vlada v Taipeiu pomaga, kolikor more, pri carini, taksah, davkih in podobnem ter rada namigne, kako je mogoče doseči to ali ono oprostitev. A prav posebno še zato, ker delajo dr. Janež in vsi kamilijanci zastoj in ker prihajajo iz Italije in od drugod zastojne pošiljke zdravil.

LJUBEZEN V STEVILKAH

Čisto naravno je, da obrodi evangelijsko seme tudi evangelijske sadove. Poleg nešteti sadov, ki so spričo dobrega zgleda dozoreli v dušah in ki jih nihče ne pozna, imamo pričevanje duhovnikov, ki prihajajo v Lotung in pripovedujejo, kako mnogi bivši bolniki, tudi pogani, hodijo k maši in razglašajo sloves katoliške vere.

Iz St. Mary's Hospitala je šinila iskra,

Janeževga asistenta, prekrstili v St. Mary's Hospital v spomin enako imenovane katoliške klinike v Shangaju — poglano prvo kamilijansko drevesce, ki naj bi se razraslo v mogočno drevo.

Pod modrim vodstvom predstojnikov, ki so si sledili v teh dvajsetih letih, se je ustanova hitro razvijala. Leta 1952 ima leseni zdravstveni zavodič prostora za 35 postelj. Leta 1954 sezidajo kirurški oddelk s 100 posteljami. Naslednje leto postavijo na noge, s podporo National Catholic Relief Welfare, notranji oddelk, ki začne delovati s 30 posteljami v prvem nadstropju. Leta 1959 se z bolnišnico združi sanatorij, ki stoji na griču Wan Shan, 5 km od Lotunga, in je bil last Rdečega križa. Od leta 1961 deluje tudi drugo nadstropje notranjega oddelka. Naslednje leto zgradijo kapelo in končno uredijo tudi hišo za redovnike, ki doslej niso imeli primerne kotečke, kjer bi se v tej vlažni tropski vročini mogli malo zbrati in svobodno zadihati. Leta 1963 poderejo staro leseno poslopje in sezidajo novo, ki se mu ni treba sramovati pred drugimi oddelki. 150 bolniških obiskov na dan je samo še daljen spomin, kajti številke nenehoma in hitro rastejo. Leta 1964 odprejo bolnišniško šolo, iz katere pride vsako leto kakih 50 diplomiranih bolničark. Doslej jih je diplomiralo, po štirih letih resnega študija in dela, nekaj nad 400, in so povsod zelo cenjene in iskane, bodisi na Taiwanu bodisi v tujini (Avstraliji, Nemčiji, Braziliji), povsod bi jih radi imeli. Leta 1967 bolnišnico in šolo še povečajo. Letos bo dobilo bolnišniško diplomu kakih sto deklet.

Skupek zdravstvenih ustanov v Lotungu se ni razraščal kakor divje drevo. Vešče roke voditeljev so delovale na globoko in preračunano. Tako se je stari način misijanskega dela moral umakniti novemu, in družinska uprava bolnišnice se je spreminila v upravni svet, kot to zahteva moderna tehnika.

(Konec prihodnjič)

XX. polifonsko tekmovanje

»Guido d'Arezzo«

Ob koncu avgusta se bo vršilo že dvajseto mednarodno polifonsko tekmovanje pevskih zborov »Guido d'Arezzo«, ki ga organizira društvo »Amici della musica« v Arezzu. Pevska manifestacija, ki bo imela letos prav zaradi te obletnice še bolj svečano lice, bo potekala med 23. in 27. avgustom. Zbori bodo kot že navadno nastopali v petih kategorijah, za polifonsko in folklorno petje. Na sporedu je še več obrobni prireditev ter cerkvenih koncertov z združenimi zbori, kjer bodo izvajali tudi znano Schubertovo mašo za soli, zbor in orkester.

Zborov iz Italije bo le dvanajst, medtem ko jih bo 24 iz inozemstva. Italijanski ansambli so sledeči: Corale di Anghiari (Arezzo); »F. Coradini« (Arezzo); polifonski akademski zbor (Cagliari); Corale Laurenziana (Chiavenna-Sondrio); polifonski zbor iz Boario Terme; Coro delle 9 (Pescara); polifonski zbor »I. Pizzetti« (Pescara); Corale Pietramalese (Caserta); Corp polifonico (Ruda); Cantori della Concattedrale (Taranto); Minipolifonici (Trident); Montasio (Trst).

Inozemski zbori so naslednji: Akademski zbor La Plata (Argentina); komorni zbor »Mentleberg« (Innsbruck - Avstrija); Musikgymnasium (Dunaj - Avstrija); zbor »Dobri Hristov« (Varna - Bolgarija); Kühn-Smiesni Sbor (Praga - Češkoslovaška); akademski zbor iz Bogotá (Kolumbija); Mladinski zbor iz Arhus (Danska); zbor iz Nantesa (Francija); zbor »Contrepoint« (Pariz - Francija); mali pevci iz Languedoc (Toulouse - Francija); zbor »Monteverdi« (Hamburg - Nemčija); komorni zbor iz Saarbrückena (Nemčija); otroški zbor iz Volosa (Grčija); zbor železničarjev »Apollo« iz Pireja (Grčija); R.K.U.D. »Artur Turkulic« (Petrinja - Jug.); zbor »Joža Vlahović« (Zagreb - Jug.); akademski zbor iz Varšave (Poljska); komorni zbor Suceava (Romunija); zbor »Cererols« (Barcelona - Španija); zbor »Si-Fa-Sol« (Barcelona - Španija); komorni zbor Lulea (Skeldeftea - Švedska); zbor Marija Vasteras (Švedska); osrednji zbor Glasbene mladine (Budimpešta - Madžarska); zbor »Mladost« (Moskva - ZSSR).

V žiriji so glasbeniki Bogdan Babič, Guido Camillucci, César Geoffray, William S. Gwynn Williams, Ernesto Moneta Caglio, Jacopo Napoli, Robert Pappert, Giuseppe Piombini, Georgij Robev in Luigi Toffolo. Za gregorijansko petje sta pridružena p. Graziano Mengozzi ter p. Stefano Pallini. Predseduje dr. Mario Buccioliotti.

BESEDE ŽIVLJENJA

MODERNE MNOŽICE

»Množice ... so šle peš za njim. — — — Zasmilile so se mu in je ozdravil bolehnice.« (Mt 14, 13-14).

Kaj se godi z današnjimi množicami? Še hodijo za Kristusom? Ali pa za bogom mamonom?

Vse je pehanje za denarjem. Obogateti — in čim hitreje! Zato gre mladina v mesto ali v tujino. In tako tudi slovenske domačije samevajo.

To je bolezen modernih množic. Kristus se smilijo, rad bi jih ozdravil, a one se niti ne zavedajo bolezni!

Molimo za slovenske delovne ljudi, tu in onkraj meje, da bi ob žeji za napredkom ne zgrešile Kristusa!

Robidnice

X.

Urednik tržaškega tednika »Gospodarstvo« dr. Lojze Berce ima veliko lepih lastnosti, tako da je njegov list eden najbolj resnih in se ga splača brati. Med lepimi lastnostmi, ki jih ima urednik »Gospodarstva«, je tudi ta, da zmeraj rad zagovarja povojno Jugoslavijo in njeno politiko. To je lepa lastnost, saj lomiti kopja za gospoda je bila zmeraj lepa lastnost vsakega oprede. Toda če opreda pogumno lomiti kopja za svojega gospoda, ni s tem rečeno, da ima njegov gospod tudi vedno prav.

Tako se je zgodilo, da je »Gospodarstvo« dne 7. julija prineslo uvodnik z naslovom »Da ostanemo realisti!« s podpisom L.B. V tem uvodniku dr. L.B. zavzema stališče do članka, ki ga je prinesel naš list dne 22. junija letos pod naslovom »Predstavniki Slovencev iz Italije v Ljubljani«. »Gospodarstvo« je neprijetno zadelo vprašanje proti koncu članka: Kdaj bo naša matična domovina znala tako učinkovito nastopiti v korist Slovencev v Italiji, kot je to storila Avstrija v korist svoje manjšine, ki živi na Južnem Tirolskem?

Ob tem vprašanju pravi L.B., da je lahko sijajno volilno ali sploh politično agitacijsko geslo, da pa ne odgovarja resničnim dejstvom. Kajti razlika med nami slovenskimi zamejci in Južnimi Tirolci je bistvena: za Južnimi Tirolci ni stala samo mala Avstrija, temveč cel nemški narod s svojimi 60 milijoni ljudi in z vso svojo gospodarsko močjo. In pa tudi ves nemški episkopat. Drugače je z nami in Jugoslavijo. Ta je v mednarodnem življenju manj pomembna država, ki ne more tako uspešno pritiskati na Rim kot Nemci. To se je pokazalo tudi ob Titovem obisku v Rimu in tedaj sproženi akciji za dokončno priznanje cone B Jugoslaviji. Tudi v Vatikanu se da za nas težje kaj doseči kot pa za Nemce. Zgled naj bodo slovenski duhovniki v Benečiji.

»Tako težki so ti problemi, tako težko je v Rimu kaj doseči za nas. To morajo prav dobro vedeti tudi pri gorškem katoliškem listu... To niso očitki, samo ugotovitve so zato, da ostanemo pošteni realisti,« zaključuje svoj članek dr. L.B.

Uredniku »Gospodarstva« bi ugovarjal samo v tem, da je eno biti »politični realisti«, drugo pa biti »zgodovinski realisti«, to je videti in priznavati zgodovinska dejstva, kakršna so bila in kakor so se razvijala, ne pa kakor bi jih danes nekateri radi prikazali. Kajti dejstva so dejstva, tudi zgrešena dejstva ostanejo dejstva, ki jih realistična zgodovina mora beležiti. Zgodovinsko dejstvo pa je, da je povojna Jugoslavija dolgo let vodila do Slovencev v Italiji izrazito partijsko politiko in jo deloma vodi še danes. Dočim je mala Avstrija, povrhu še v vojni poražena, postavila svoje zahteve za nemško manjšino že v dogovoru De Gasperi-Gruber leta 1947, zmagovala FLR Jugoslavija ni tega storila ne na pariških mirovnih razgovorih leta 1946 in ne še dolgo pozneje. In vendar bi takrat bil ugoden trenutek, da bi za slovensko manjšino v Italiji jugoslovanska diplomacija zahtevala vsaj takšna zagotovila, kot jih je avstrijska za nemško manjšino v Poadižju. Tega jugoslovanska vlada ni storila in je zato zagrešila neodpustljivo politično napako.

Pozneje je v Londonskem memorandumu nekoliko popravila to svojo napako, toda samo glede Slovencev na bivšem Tržaškem svobodnem ozemlju.

Druga politična napaka je bila v tem, da je Jugoslavija in posebej še Slovenija gledala na Slovence v Italiji in Avstriji le skozi partijska očala. Slovenci so jim bili le »levičarji«, vsi ostali smo bili »uboga

gmajna«, ki naj čimprej izgine v izseljenstvu ali naj se utopi v italijanstvu oziroma nemštvu. Sele ko so ugotovili, da nečemo ne eno ne drugo, da smo tu in da hočemo tu ostati, da se tudi kulturno in politično uveljavljamo, šele takrat so se oglašali nekateri kulturniki iz Slovenije in začeli od slovenske partije zahtevati, naj gleda na manjšino globalno brez očira na politično opredelitev.

Toda, da so prišli do tega spoznanja, je preteklo 20 let, ki so bila v jugoslovanski politiki do slovenske manjšine tako v Italiji kot v Avstriji sterilna, to je nerodovna. Staliničeni in njemu sledišči birokratični centralizem sta bila tudi za nas zamejce zelo škodljiva. Na žalost moramo reči, da političnemu razlikovanju med Slovenci in Slovenci s strani Slovenije še zmeraj ni konec. Slovenija in z njo Jugoslavija vodita še vedno zelo partijsko politiko do slovenske manjšine, pa naj bo v Avstriji ali v Italiji. »Gospodarstvo« navaja, da so nemški industriji samo kot en prispevek dali »za kulturne namene Južnih Tirolcev« 7 milijard 360 milijonov lir. Dobro je znano, da Slovenija daje slične prispevke za slovenske zamejce že vsa leta po vojni. Toda kdo jih uživa?

Končno se dr. L.B. sklicuje na Vatikan in na nemški episkopat, češ da sta tudi ta dva veliko pomagala pri rešitvi vprašanja Južnih Tirolcev. Med vrsticami hoče reči »Gospodarstvo«, da za Slovence Vatikan tega ni storil in še vedno ne dela.

Ali je dr. L.B. pozabil, kaj se je dogajalo v FLR Jugoslaviji celih deset let po vojni? Ali je pozabil na aretacijski in zapor kardinala Stepinca, poznejšega nadškofa dr. Pogačnika in škofa dr. Leniča ter vseh

»Katoliški glas« v vsako slovensko družino!

drugih, ki so jih prva leta po vojni zaprili? Ali je pozabil na prelom diplomatskih odnosov med Vatikanom in Beogradom? To so vendar zgodovinska dejstva, ki so imela tudi praktične posledice v življenju nas zamejcev.

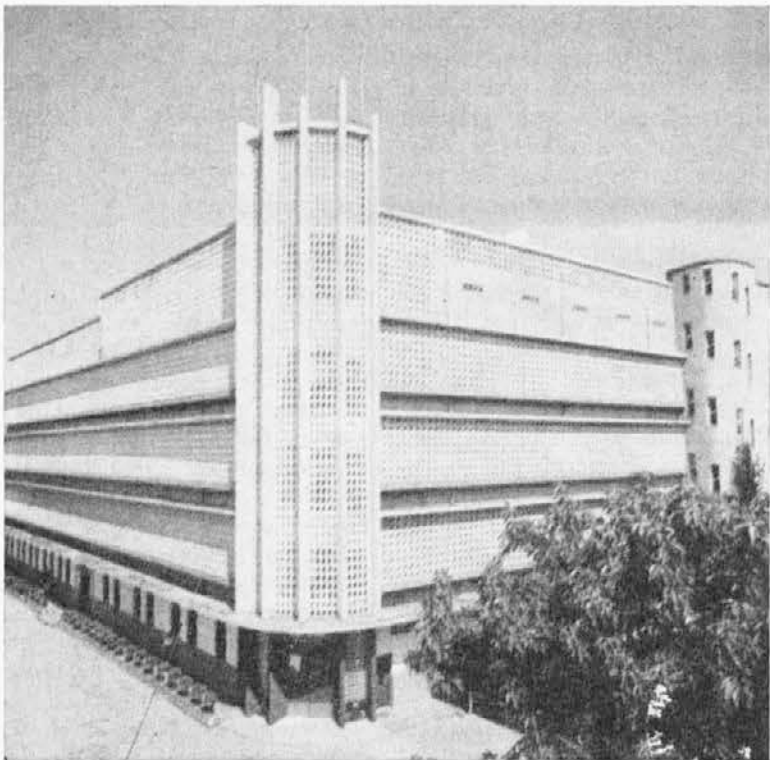
Kako naj bi takrat po vojni, ko so bile okoliščine v mednarodni politiki najbolj ugodne, da bi se moglo več doseči za zaščito slovenske manjšine in njenih pravic izven Slovenije, kako naj bi takrat pomagal Vatikan, ko je bila vsa cerkvena hierarhija v Jugoslaviji ali v zaporu ali pod policijskim nadzorom? Ne obtožujmo tistih, ki so najmanj krivi.

Priznavamo, da bi se danes v spreminjenih okoliščinah dalo tudi s pomočjo Vatikana in jugoslovanske hierarhije doseči to in ono, toda vprašanje je, ali je bilo z vatikanskimi protokoli med Beogradom in Sv. sedežem ustvarjeno dovolj zaupno vzdušje med Cerkvijo in vlado tako v Jugoslaviji sami kot na mednarodni diplomatski ravni.

Omenili smo teh nekaj dejstev prav zaradi »političnega realizma«, saj ta ne slo ni samo na sedanjosti, temveč ima svoje korenine tudi v preteklosti. Naš mladi sotrudnik, ki je napisal omenjeni članek v Katol. glasu in izrazil tudi željo, da bi matična domovina bolj učinkovito nastopila v korist Slovencev v Italiji, ni tega storil zaradi političnih agitacijskih namenov, temveč zato, ker mladi rod gleda in kritično presoja odnos Slovenije do nas zamejcev.

Mi pri Katoliškem glasu pa tudi nismo tako naivni, da bi zahtevali nemogoče stvari od Jugoslavije, vendar pa tudi nismo tako malo razgledani, da ne bi videli grobih političnih napak, ki jih je jugoslovanski režim zagrešil v preteklosti in jih dela še danes. Zaradi resnice, mislimo, da je prav, če se tudi to pove.

(r+r)

Bolnišnica v Lotungu na otoku Taiwan (Formoza), ki ima prostora za več kot 600 postelj in v kateri nesebično deluje misijonar zdravnik Janez Janež

več kot 600 postelj, razdeljenih v pet oddelkov (240 postelj na kirurškem, 205 na splošnem oddelku, 75 v sanatoriju, 50 v porodnišnici in 50 v ortopedičnem oddelku, ki je edini te vrste v deželi) je namreč ena najboljših in najbolj slovečih bolniških ustanov na Formozi. Okrog dr. Janeža se suče 11 zdravnikov, 10 sester (4 diplomirane Evropejke in 6 domačink), 110 bolničark (30 diplomiranih), 7 bratov kamilijancev, ki vodijo posamezne oddelke in od katerih sta dva domačina, in 3 očetje kamilijanci, ki skrbijo za vodstvo in upravo bolnišnice.

Delo, ki ga vsi ti opravljajo, je v resnici ogromno. Leta 1971 je bilo sprejetih v lotunško bolnišnico 6.405 bolnikov, ki so skupno ostali v njej 85.000 dni; na polambulanti je bilo 180.000 obiskov, to je povprečno 600 na dan. Te številke kažejo, kako vse osebe, zlasti redovno, res požrtvovalno dela. Otipljiv zgled: kamilijanski brat Remo, doma iz Tridenta, je dal 50 litrov krvi. Država je l. 1963 njegovo delo javno priznala, ko mu je dala posebno odlikovanje in diplomu »hao jen, hao shin — dover človek, dobro srce«. Tudi papež ga je odlikoval s križem »Pro Ecclesia et Pontifice«. Bolnišnica St. Mary's Hospital, v kateri je doslej iskalo zdravila nad dva milijona in pol ljudi, je bila deležna državnega in cerkvenega priznanja. A najlepše priznanje ji daje hvaležno ljudstvo, ki jo visoko ceni in spoštuje.

Evangeljski način zdravljenja in plačevanje stroškov je moral nujno roditi sadove hvaležnosti. V drugih bolnišnicah na otoku je treba oskrbovalnino vnaprej pla-

čati in šele potem sprejmejo bolnika v zdravljenje. V Lotungu pa najprej bolnika ozdravijo in šele nato se pogodijo za plačilo stroškov. Tako ljudje odkrijejo, da bolnišnica ne nosi zastoj imena po Materi božji: St. Mary's Hospital. Oskrbovalnica, ki jo zahtevajo kamilijanci, je zelo nizka. Za zdravljenje, ki v prestolnici Taipei stane, recimo, 400 dolarjev, v Lotungu zahtevajo samo 100 dolarjev, to je eno četrtino. Se več! Tisti, ki jim država ali misijonarji potrdijo, da so resnično revni, imajo 20 % popusta pri zdravljenju in pri zdravniških posegih. Redovniki in redovnice, ki se z vsega otoka zatekajo v Lotung, imajo 50 odstotkov popusta. Zdravniki in vse osebe, ki je v službi v bolnišnici, imajo vso bolniško oskrbo zastoj, njihovi svojci pa primeren popust. Če seštejemo vse te olajšave, zlahka uvidimo, da je tu doma krščanska ljubezen. Za leto 1969 so samo ti popusti znašali 120.000 ameriških ali 5 milijonov taiwanskih dolarjev.

Taka krščanska širokoprčnost je mogoča, ker mednarodne ustanove podpirajo bolnišnico in ker tudi osrednja vlada v Taipeiu pomaga, kolikor more, pri carini, taksah, davkih in podobnem ter rada namigne, kako je mogoče doseči to ali ono oprostitev. A prav posebno še zato, ker delajo dr. Janež in vsi kamilijanci zastoj in ker prihajajo iz Italije in od drugod zastojne pošiljke zdravil.

Čisto naravno je, da obrodi evangelijsko seme tudi evangelijske sadove. Poleg nešteti sadov, ki so spričo dobrega zgleda dozoreli v dušah in ki jih nihče ne pozna, imamo pričevanje duhovnikov, ki prihajajo v Lotung in pripovedujejo, kako mnogi bivši bolniki, tudi pogani, hodijo k maši in razglašajo sloves katoliške vere.

Iz St. Mary's Hospitala je šinila iskra,

VINKO VODOPIVEC

(Ob 20-letnici skladateljeve smrti)

Pred dvajsetimi leti 29. julija je v Kromberku pri Gorici umrl priljubljeni prekmorski skladatelj Vinko Vodopivec. Preteklo nedeljo 30. julija je bila v kromberški cerkvi spominska sv. maša, pri kateri je domači pevski zbor »Vinko Vodopivec« pel Vodopivčovo Latinsko mašo. Meseca maja pa je akademski zbor »Vinko Vodopivec« priredil v Kromberku proslavo in izdal spominsko brošuro. Letošnje Vodopivčeve proslave se bodo zaključile v Kromberku z razstavo o skladateljevem življenju in delu.

Vinko Vodopivec se je rodil 16. januarja 1878 v Ročinju, kjer je bil oče učitelj. Družina se je zaradi očetove službe večkrat selila in tako je mali Vinko obiskoval osnovno šolo najprej v Grgarju, nato v Podgori. Ker je bil oče tudi orglar, se je za glasbo dovtetni in izredno nadarjeni deček seznanil z glasbeno umetnostjo že v domačem krogu. Ko mu je bilo 12 let, je spremljal petje v podgorski cerkvi. Po končani osnovni šoli so ga poslali v goriško semenišče. V malem zavodskem orkestru je igral violino in se obenem izpopolnjeval v klavirju. Ze takrat je začel skladati lažje pesmi. Žal mu ni bilo dano, da bi nadaljeval študij na konservatoriju in je bil v glasbi skoraj popoln samouk. Vneto je prebiral razne italijanske in nemške učbenike ter je za svojo glasbeno izobrazbo žrtvoval vsako prsto uro.

Po novi maši, ki jo je pel 1. 1901, je kaplanoval na Vipavskem, najprej v Kamnjah, nato v Črnicah. L. 1907 je bil poslan v Kromberk, kjer je služboval do svoje smrti, t. j. dolgih 45 let. Sončno Goriško je zapustil samo med prvo svetovno vojno, ko je moral z vaščani vred v begunstvo. Vojna vihra je razdejala tudi Kromberk in ko so se ljudje vrnili, so si začeli postavljati barake. Tudi cerkev, župnišče in šolo so uredili v barakah. Dobri župnik jim je pri delu pomagal, jih tolažil in bodril. Čez čas so vas in cerkev na novo pozidali.

Toda prišli so še hujši časi. Fašizem, preganjanje naših ljudi, zatiranje slovenske besede in pesmi, konfinacije, ječe in druga grozodejstva, strahote nove svetovne vojne. V teh težkih časih je Vinko Vodopivec s svojim vedrim in zdravim optimizmom ljudi hrabil in delil z njimi tegobe in bolesti. Bil jim je dober dušni pastir, skrben oče in predvsem velik prijatelj. Sploh je bil znan kot človek blagega srca, izredno gostoljuben in uslužen, prava dobričina. Prijatelji, ki so zahajali k njemu, so ga navadno našli v naslanjaču ali za klavirjem, vedno nasmejanega in dobre volje ter s priljubljeno cigaro v ustih. Prav do zadnjih let je ostal veder, živahen in delaven.

Leta 1951 je v domači cerkvi nadvse slovesno in ob veliki množici obhajal zlato mašo. Toda že julija 1952, mu je luč življenja ugasnila. Zdj počiva na kromberškem pokopališču pri Sv. Trojici. Ob zidu župniškega vrta je spomenik s temi besedami: »Tu je snoval in note tkal ljudski skladatelj župnik Vinko Vodopivec.«

Glasba je bila del njegovega življenja. V nekem pismu je takole napisal: »Glasba je najplemenitejša umetnost. Svojim pripadnikom nudi sicer dosti trpljenja, težav in razočaranj, a tudi največje sreče in zadovoljstvo.« Skladatelj Stanko Premrl je ob njegovi zlati maši rekel: »Kot

jasna in topla goriška pokrajina, tako je tudi Vodopivčeva glasba jasna in iskrena.«

Vodopivec je bil ljudski pevec v pravem pomenu besede. Melodija mu je vrela iz duše naravno in neprisljano, zdaj čustvena in pobožna, zdaj krepka in vesela, pa tudi globoka in resna. Po številu glasbenih del je skoraj nedosegljiv, saj nam je zapustil okrog tisoč skladb. Najbolj plodovit je bil na področju vokalne glasbe, nabožne in svetne. Komponiral je za mešane, moške, ženske, mladinske in otroške zборе. Našo cerkveno glasbo je obogatil z raznimi slovenskimi in latinskimi mašami ter z nešteti skladbami za bogoslužje. Med njimi prevladujejo Marijine in evharistične pesmi. Zelo obširno in raznoliko je tudi Vodopivčovo svetno skladateljsko delo od samospesov do zborov in spevoiger. Poleg vsega tega je Vodopivec komponiral tudi instrumentalne skladbe: za orgle, tamburaške ansamble in godbo na pihala.

Vinko Vodopivec pa ni bil samo skladatelj, ampak tudi pevovodja, učitelj glasbe in glasbeni organizator. V najtežjih časih je bogatil glasbeno kulturo našega ljudstva in budil v njem verski in narodni čut. S svojim delom si je zagotovil pomembno mesto v naši kulturni zgodovini. To mu je napovedal že pesnik Joža Lavrenčič, ko mu je v sonetu napisal: »Čenilo se iz roda v rod bo tvoje delo.«

Lojzka Bratuž

Nastop mladih ansamblov v Bazovici

Beseda opasilo ni povsod znana. Opasilo je isto ko cerkveno prošenje, farno slavlje, češčenje farnega zavetnika. V tej besedi je vključena cerkvena in prosvetno zabavna slovesnost. Saj veselje, ki smo ga doživeli v cerkvi, nosimo s seboj v življenje in hočemo, da pride do izraza na skupnih prireditvah.

Na predvečer praznika sv. Marije Magdalene je bila v bazoviški cerkvi lepa slovesnost: od 12 prisotnih duhovnikov jih je somaševalo kar 9. Med njimi je bil tudi g. Ciril Turk, ki deluje med slovenskimi izseljenci v Nemčiji. Cerkevni slovesnosti je sledilo odprtje razstave del krojnega tečaja, katerega se je udeležilo 15 deklet in žena, katere so se hotele izučiti ali izpopolniti v znanju, ki je za lišne gospodinje tako nujno potrebno. Slomškovi dom je bil zelo vesel te pobude in je dal rad na voljo svoje prostore.

V soboto, na praznik sv. Marije Magdalene, so se domačinom pridružile vse deklice, ki so preživljale svoje počitnice v koloniji Slokada v Dragi in tako povzdignile slovesnost s svojim lepim petjem.

Zvečer se je vršilo na igrišču Slomškovega doma dolgo pričakovano srečanje mladih glasbenih ansamblov s Tržaškega. Povabljenih je bilo kar sedem, odzvali pa so se le štirje, ker so ostalim počitnice preprečile sodelovanje na prireditvi. Srečanje je odprl Trio Glinščica s svojimi pevkami. Vsi so pod 14. letom. To je bil njihov prvi nastop izven domačega kraja. Doma so že nastopili v župnijskem domu in ker so dobro uspeli, so se opogumili ter prišli na srečanje. Nastopili so brez »strahu«, gotovi v igranju in petju. To smo tudi pričakovali, saj je v Boljuncu že v krvi vesela glasba in lepo petje. Občinstvo jih je nagradilo z velikim plaskanjem in jim s tem dalo tudi zadoščenja in poguma za nadaljnje delo.

MARKO KREMŽAR (17)

SIVI DNEVI

Stanoval sem v hiši poleg postojanke in pasel duše, kakor sem vedel in znal. Kmalu sem se prepričal, kako je bilo prav, da sem se umaknil. Nekaj tednov po mojem odhodu so me iskali, zažgali župnišče in odpeljali cerkovnika. Čez nekaj dni so ga našli zakopanega v gozdu...

So mar znesli jezo nad ubogim možem, ker niso našli mene? Sem bil posredno jaz kriv njegove smrti?

Nisem se več ganil od podružnice. Niti na sprehod nisem več hodil sam. Bal sem se.

Vsako noč sem poslušal, če bo potrkalo na vrata, čeprav sem vedel, da stoji lučaj od mojih vrst vaški stražar.

Boste rekli, zakaj nisem odšel v trg? Če bi šel, bi verjetno ne bil med vami, res. Nihče bi mi ne očital, da sem živel na postojanki... Seveda, ponovno bi moral bežati, bežati brez vzroka, bežati od ljudi,

ki so mi bili vdani, zaupani v varstvo... Veste, bežati ni lahko, pa tudi ostati ni bilo... Ali se vam ne zdi, da je uiti skoraj kakor dati prav preganjalcu? Mogoče tega vi, ki ste bili vojaki, ne razumete, pri vas se vse omeji na strategijo, taktiko, pogum in srečo, na moč; za vas utegne biti beg del vojaške operacije, — za nas ne. Vsaj zame ne. Resnica je vredna življenja. Če ni tako, kje je krivda? Je bila resnica premalo resnična, ali je človek ni zadostil zaje? Pravijo, da je modrost krepostna. Med modrostjo in strahom, ki je slabost, pa ni mogel še nihče zarisati meje. V teoriji morda, a v življenju? Prav tako kakor med neumnostjo in pogumom!

Pa to nima vse skupaj z zgodbo nič opraviti. Dejstvo je, da sem se bal, pa vseeno čakal.

In je prišlo, četudi drugače, kakor sem pričakoval.

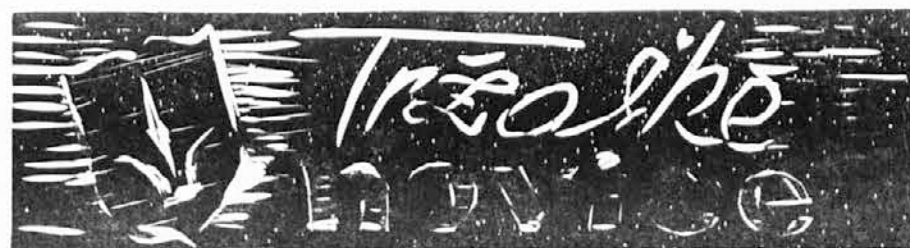
Pozno pomladi je bilo. Dan pred prvim petkom je bil vetroven, pust. Zgodaj sem se odpravil k počitku. Od potoka so regljale žabe, tu in tam je zalajal pes, veter je renčal okrog voglov, pa se mi je vseeno zdelo tiho kakor v grobu.

Ležal sem vznak in bolščal v lisasto temo. Kakor že tolikokrat, me je mučila misel na Ljubljano. Naj odidem? Saj tu ne morem več opravljati svoje dolžnosti. Fantje s postojanke in nekaj bližnjih sedov — to je bila moja fara. Ostali so se bali ali sovražili.

Nikogar ni bilo, da bi se človek mogel z njim pomeniti. Za ene sem bil preveč, za druge premalo bojevit. Če sem govoril o ljubezni do bližnjega, so mi eni očitali sredinstvo, če o pravičnosti, so rekli drugi, da podpihujem, če o veri, so tožili, da sem premalo aktualen, če o usmiljenju, so mi spet metali v obraz hinavščino.

Medtem pa so divjale po hribih borbe, puške so pokale, strojnice ropotale, fantje so padali in skrbelo me je za njihove duše. Saj veste, kaj je mladina, pa četudi umira za ideale. Padali so na obeh straneh, jaz pa sem stal, gledal in nisem mogel pomagati. Le molil sem lahko zanje. Se ranjenecem nisem mogel dosti pomagati. Navadno so jih peljali naravnost v trg, kjer so imeli bolnišnico.

Sam sebi sem se zdel nepotreben čudak, ki so ga dogodki porinili v stran.

Nekaj podatkov o srednjih šolah

Poročali smo že, da se je za šolsko leto 1972-73 do sedaj vpisalo v slovenske osnovne šole skupno 1297 otrok (42 več kot lani).

V nižje srednje šole pa se je do 24. julija vpisalo 208 učencev. Nekateri se bodo vpisali po opravljenih popravnihi izpitih. Zaključni izpit (malo maturo) je letos uspešno opravilo 174 učencev, od katerih se jih je 121 vpisalo v razne višje srednje ter poklicne strokovne šole. Točneje: na trgovsko akademijo se jih je vpisalo 42, na realni licej 33, na klasično gimnazijo 12, na učiteljsko 17, na poklicno slovensko strokovno šolo pa se je vpisalo 17 kandidatov (10 dečkov in 7 deklic).

Končno naj omenimo še, da je letos opravilo veliko maturo 95 kandidatov (na znanstvenem liceju 17, na klasičnem liceju 25, na trgovski akademiji 29 in na učiteljski 24). Takega števila ni bilo že od leta 1956.

Po statističnih podatkih je na slovenskih višjih srednjih šolah od leta 1945 do danes opravilo maturo skupno 1922 dijakov, in sicer 525 na strokovnem tehničnem zavodu, 453 na znanstvenem liceju, 350 na učiteljski in 267 na klasičnem liceju.

Na oder je nato stopil trio »Kraški cvet« in z njim pevke in pevci. Dobro so se pripravili za ta nastop, zato so želi veliko uspeha. Domačnost pesmi, lepe nose, prijetni glasovi in pa harmonika v večjih rokah, vse to je izvalo mnogo plaskanja. Bazovica in Nabrežina sta lahko ponosni na novo glasbeno skupino, ki bo bogatila marsikatero našo prireditev.

Tretji so nastopili »Fantje iz Brega«. To so bili najstarejši in so v glasbi že izvežbani godci. Če pomislimo samo na Rudija iz Prebenega, neutrudljivega harmonikarja, nam je takoj jasno, da je njihov nastop dobesedno vžgal številno občinstvo. Marsikoga je kar začelo srbeti pod petami, a se je vzdržal iz spoštovanja do godcev. Zato so morali ti vrli fantje po končanem srečanju ugoditi vsem tistim, ki se ob takih priložnostih radi zavrtijo.

Zadnji so igrali domači godci ansambla »Kondor« ob petju kvinteta iz Gročane. Najbolj so ugajale domače pesmi. Je že v naši krvi, da si želimo slovenskih komadov, ki vžgejo in razgibajo. Toda »Kondorja« privlača predvsem moderna glasba in v tej se čuti doma. Žal ni imel polne zasedbe, ker sta bila odsotna orglarica in kitarist. Vseeno so dobro igrali.

Prvo tovrstno srečanje je uspelo. Ansambli so z veseljem nastopili in uspeli ter si tako odprli pot v našo javnost, ki je ponosna na mlade ustvarjalce, ljubitelje glasbe. Upamo, da bo Slomškovi dom še in še prirejal podobna srečanja v korist ansamblov in v veselje zamejskega človeka.

V nedeljo, na dan opasila, so se v cerkvi srečali Bazovci, Gropajci in Padričarji pri slovesni maši, pri kateri je pridno prepeval domači cerkveni zbor Vrabčeva maša.

Zabavni film na prostem v Slomškovem domu je zaključil trodnevno slavlje.

Nove razlastitve v dolinski občini

Uresničujejo se bojazni, ki smo jih večkrat nakazali v našem listu. Za kmetovalci iz Standreža in Sovodenj na Goriškem so prišli na vrsto oni iz dolinske občine na Tržaškem. 15 posestnikov iz Doline in Boljuna je minuli teden prejelo dekret o tako imenovani »začasni zasedbi« njihovih zemljišč, ki ležijo na levi strani ceste Dolina-Mačkovoje ob rezervuarjih naftovoda. Predsednik deželne odbora Berzanti je že imenoval tehničnega izvedenca, da določi odškodnino za navedena zemljišča.

Tudi v zvezi s tem prisilnim odvzemom zemljišč našim ljudem lahko ugotovimo, da gre vedno za enake izgovore in enako krivične postopke o »javno-koristnih delih« ter za »začasne zasedbe«.

Druga ugotovitev je pa ta, da velike vsedrjavne stranke, ki snubijo glasove slovenskih volivcev in razlaščecev, vse nekam čudno molčijo in ne protestirajo proti konkretnim oblikam razlaščevanja. Edino samostojni slovenski politični organizaciji Slovenska skupnost in Slovenska demokratska zveza iz Gorice sta doslej pokazali javen odpor proti obubožanju naše narodne skupnosti, ki ji z razlaščevanjem izpodkopuje temelje njene obstoja. V ta namen sta izdali in dali nalepiti javne plakate, ki obsojajo razlaščevanje slovenske zemlje. — Kdaj se bodo še druge stranke zganile?

★

Naše čestitke

Na univerzi v Padovi se je zdravnik Vinko Milič z Opčin specializiral v ginekologiji. Cerkevni pevski zbor z Opčin mu čestita in želi obilo uspeha na nadaljnji življenjski poti.

★

Nagrade za najboljša vina v Nabrežini

Prejšnji mesec je občinska uprava v Nabrežini priredila razstavo domačih vin, ki je trajala tri dni. Toplo vreme in zelo dobra vina so odločilno pomagala k uspehu. V treh dneh so potočili 55 hl in s tem temeljito presegli mero prejšnjih let.

Razstave se je udeležilo 19 vinogradnikov iz občine Devin-Nabrežina in sicer s 14 belimi in 10 črnimi vzorci. V petek 28. julija pa je bila v Grudnovi gostilni v Sempolaju razdelitev nagrad. Poleg oblasti in raznih predstavnikov so se udeležili svečanosti skoraj vsi razstavljalci in mnogi povabljeni.

Za bela vina so prejeli najboljšo nagrado: Košuta Friderik, Sv. Križ 19; Radovič Mirko, Nabrežina 67 in Pahor Jožef, Cerovlje 16.

Za rdeča vina pa so bile nagrade razdeljene takole: Žužek Stanislav, Mavhinje 35; Lupinc Danilo, Praprot 11 in Caharija Avgust, Nabrežina 62. Med ostale razstavljalce so z žrebanjem razdelili številna darila, ki so jih poklonile razne organizacije, podjetja itd.

Sledila je domača večerja z golažem, polento in vinom, ki je pomagala ustvariti prijetno razpoloženje tako, da se je vesela družba še dolgo zadržala pri običajnem pomenku.

Morda bi bilo res najbolje oditi...

Najprej sem mislil, da je le veter stresel šipo. Nato sem razločil komaj slišne udarce. Mraz me je spreletel. Tu so. Čez čas se je trkanje ponovilo. Dvignil sem se v postelji, gledal proti oknu, pa nisem razločil ničesar.

»Kdo je?«

»Gospod!«

Glas je bil komaj slišen, celo zame, ki sem napeto poslušal. Stražar ga gotovo ni zaznal.

»Gospod župnik...«

»Kdo je?« sem ponovil glasneje.

»Odprite, za božjo voljo, odprite brž!«

Naslonil sem uho tik ob oknu: »Kdo ste? Povejte, če ne pokličem stražo.«

»Ne bojte se, nič vam nočemo. Odprite ekno!«

»Kaj bi radi?«

»Ranjenca imamo, ki bi se rad spovedal.«

»Ste partizani?«

»Ni važno. Ali ni vaša dolžnost, da pomagate komur koli?«

»Kje je ranjenec?« sem vprašal, da bi pridobil na čas.

»Blizu. Ne obirajte se vendar, če mislite iti.«

»Je hudo ranjen?« Vprašanje je bilo smešno, a v tistem trenutku nisem bil sposoben pametno misliti.

»Dneva ne dočaka. Hoče imeti duhovnika. Ali greste, ali ne?«

Po cesti so zadoneli koraki. Patrulja.

Kaj naj storim? Kaj naj rečem?

»Tiho!« je ukazal glas pod oknom. Cutil sem, kako se je stisnil k zidu. Le besedo naj bi zinil in bi bilo konec dvoma. A če je prišel sem res iskat duhovnika za ranjenega tovariša? Vsi morda le niso bili slabi... Naj mu plačam s smrtjo? Jaz?

Če ga najdejo, mu tudi moja prošnja ne bo nič koristila. Preveč krvi je bilo že prelite... In če laže? Skoraj gotovo laže. Izvabiti me hoče v past, proč od postojanke. Zviti so.

V mislih sem ga videl. Ves ponižen bi mi kazal pot do prvega grmovja. Tam bi bilo burke konec...

Koraki so zamirali.

»Pridi!« je ukazal glas.

»Prinesite ga sem, jamčim vam...«

(se nadaljuje)

Pok. Karolina Pipan vd. Doljak

Mali zvonovi v Samatorci so se v preteklem juliju kar dvakrat oglasili v žalostno slovo. V začetku meseca so oznanili smrt Jožefa Gruden s Kresije, 24. julija pa so spremljali k zadnjemu počitku po vsem Krasu znano in priljubljeno mater Karolino Pipan.

Rodila se je pred skoro 80 leti na Brjah pri Gorjanskem. Med prvo svetovno vojno je preizkušila grenkobo begunstva. Pri tem je hudo obolela za tifusom. Prejela je že zakramente za umirajočo, a Bog jo je hotel ohraniti pri življenju.

Po povratku iz begunstva se je primožila k Blažkovim v Samatorco. V zakonu se je rodilo devet otrok, od katerih je živih še sedem, ki imajo lastne družine. Res je bilo ganljivo, ko so njeni štirje sinovi dvignili krsto svoje matere in jo ponesli na zadnje počivališče.

Z rojstvom zadnjega, devetega otroka, so se na Karolino zgrnile težke preizkušnje. Smrt ji je izrgala najprej moža Ivana, nato pa še zadnjega otroka. S pomočjo dobrih ljudi ter opiraje se na božjo Previdnost in lastno marljivost je zredila in krščansko vzgojila preostale otroke.

Njena povezanost s Cerkvijo in Bogom je bila globoka. Ob nedeljah je z otroki vedno hodila k službi božji; če ni bilo te v podružnični cerkvi v Samatorci, je pa šla ali v Zgonik, Sempolaj, Sv. Križ ali Gorjansko.

V zakonu je preživela 14 let življenja, 40 let pa kot vdova. Mnogo je molila in bila je polna predanosti v voljo božjo. V težavah je pogosto dejala: »Kaj bi se pritoževali, saj je Bog z nami.«

Dokler je mogla, je rada prihajala v župno cerkev v Zgoniku. Med potjo je molila za svoje številne otroke in vnuke. Svoje otroke je ponovno spominjala, naj ne pozabijo, da smo vsi romarji proti večni domovini. Zadnja leta je bolehal na sru. Umrla je v Trstu; njena želja je bila, da bi počivala v samatorski zemlji. To se je tudi zgodilo.

Tako je pok. mati Karolina pustila za seboj prelep vzgled vzorne in požrtvovalne slovenske matere, ki je svojim otrokom neprestano nudila ogenj ljubezni do Boga, bližnjega in domovine.

Naj še omenimo, da je bila Karolina Pipan zvesta naročnica in čitateljica Katoliškega glasa, ki je z njo zopet izgubil eno podpornico. Se bo našel med domačini kdo, ki jo bo nadomestil?

Vsem otrokom, vnukom in sorodnikom izrekamo iskreno sožalje, pok. Karolina pa naj se v Bogu spočije, kajti njena dobra dela so šla z njo v večnost.

D. Z.

Mogočna protestna manifestacija naših kmetov

Kmetje iz Štandreja, Sovodenj, Ločnika, Podturna, Steverjana, Pevme, Oslavja in Podgore so se zbrali na trgu pred goriško železniško postajo in od tam začeli protestno manifestacijo zaradi nevdružnega stanja, ki ga povzročajo stalne in sistematizirane razlastitve zemljišč v Štandrežu in Sovodnjah in zaradi nejasnega zadržanja pristojnih oblasti v zvezi z odkupno ceno zemljišč.

V povorki je bilo kakih sto traktorjev, ki so se počasi in disciplinirano pomikali v dvojni vrsti po Korzu. Na traktorjih so kmetje nosili velike transparente z dvojezičnimi napisi proti nasilnim razlastitvam, proti zakonu 865, pretiranemu širjenju cementa, začasnemu zemljišč in zahtevali pravične odkupne cene, plačilo pred začetkom del, spremembo regulacijskega načrta, zaščito kmeta in kmetij, spoštovanje naravnih pravic do obstoja ter zaščito narodnostnega sestava in ekonomskega razvoja.

Dolga kolona traktorjev se je najprej ustavila na Travniku, kjer je spregovoril Ernesto Miolato, ravnatelj Zveze neposrednih obdelovalcev zemlje, ki je manifestacijo organiziral, za njim pa je v slovenski govorni odsv. Avgust Svilič. Govornik sta seznanila javnost o zahtevah kmetov in poudarila, da uničujejo pretirana razlaščenja kmetijske površine, ki so kmetu vir dela in obstoja.

Po končanem govoru je prefekt sprejel delegacijo kmetov, ki mu je predložila pismo vlogo in ga seznanila z vsemi zahtevami kmetov. Delegacija je protestirala, ker je prefektura izdala dekrete o začasnem zemljišč v Štandrežu, ne da bi se prej dogovorila s kmeti glede cene in plačilnega roka. Prefekt je med drugim dejal, da so dekrete izdali v skladu obstoječih zakonov za razlaščenja.

Traktorski sprevod je nato krenil po ulici Roma do občinske palače. Delegacija je pri županu zahtevala, naj se občina ne poslužuje zakona 865 in naj poskrbi za spremembe regulacijskega načrta, da bodo kmetje še naprej ohranili svojo dejavnost.

Podobne zahteve so kmetje naslovili na pokrajinsko upravo, kjer je delegacijo sprejel njen podpredsednik.

Z odgovori prefekta, župana in podpredsednika province kmetje niso zadovoljni in če ne bodo pristojne oblasti v najkrajšem času uresničile dane obljube, bodo kmetje prisiljeni še krepkeje postopati in nadaljevati svoj punt.

SDZ solidarna z našimi kmeti

Slovenska demokratska zveza v Gorici izraža svojo popolno solidarnost tukajšnjim neposrednim obdelovalcem zemlje in še posebno tistim iz Štandreja in Sovodenj, ki protestirajo proti razlaščenju njihove zemlje po skrajno krivičnih cenah.

Ti mali posestniki, ki nimajo nič skupnega z veleposestniki in kapitalisti, so žrtev zakonov o razlaščenju, medtem ko bi

bilo v resnici potrebno, da bi na ustrezen način zavarovali njih gospodarstvo. Sami morajo namreč trpeti vso škodo za dela javne koristi. Breme zanje pa bi morala biti pravilno porazdeljena med vsemi socialnimi skupinami.

Dnevno lahko ugotavljamo, kako se za industrijsko dejavnost in za druga področja določajo ogromna financiranja, in znani so nam razni zakonski ukrepi za zaščito delavstva. Zahtevamo zato, da se odpravijo krivična razlaščenja in da se v primeru resnične potrebe zemljišča odkupijo po dogovoru z lastniki in po cenah, ki predstavljajo hkrati odškodnino za vso škodo, povzročeno prizadetim.

Poleg tega je treba upoštevati boj slovenskih kmetov tudi in še posebno kot protest proti nevarnosti, da se uniči njih etnična skupnost. Člen 6. državne ustave narekuje vendar republiko, da mora s posebnimi normami zaščititi jezikovne manjšine, in to je pred kratkim poudaril v parlamentu sam ministrski predsednik Andreotti.

Razumljivo je, da narodna manjšina ne more obstajati in se ne more razvijati, če se njeno gospodarstvo nasilno spreminja. Nujno je zato, da se obvaruje etnične posebnosti slovenske manjšine.

SDZ potrjuje svojo podporo kmetom v boju proti krivičnemu razlaščenju ter poziva krajevne in osrednje oblasti, naj upoštevajo upravičene zahteve prizadetih in naj v tem smislu takoj ukrepajo.

V zvezi z nasilnim razlaščenjem zemlje slovenskih kmetovalcev je SDZ poslala brzojavke ministrskemu predsedniku Andreottiju, ministru za kmetijstvo in predsedniku deželne odbora. V brzojavkah je rečeno:

Unione Democratica Slovena Gorizia riferendosi manifestazione protesta coltivatori diretti svoltasi Gorizia 31 luglio contro sistematiche espropriazioni esprime piena solidarietà con gli stessi Stop Rileva inoltre che tali espropriazioni pregiudicano esistenza minoranza etnica slovena Stop Chiede urgente intervento Stop

Širite „Katoliški glas“

Sto let hčera Marije Pomočnice

5. avgusta 1872 — torej pred sto leti — je sv. Janez Bosco ustanovil žensko vejo salezijanske družbe pod imenom hčere Marije Pomočnice. Prva predstojnica družbe je bila sv. Marija Maddalena. Danes so te redovnice razširjene po vsem svetu. Za praznovanje prve stoletnice obstoja družbe so se zbrale v Rimu zastopnice iz 57 držav. Dne 15. julija jih je sprejel sv. oče v posebni avdienci. Izrazil je veselje ob tem srečanju. Dejal je, da bo družba ohranila svojo življenjsko silo, če se bo trudila za svetost. Pri apostolatu naj dajejo redovnice prednost skrbi za duhovno življenje. To pomeni ljubezen za molitev, uboštvo, duh žrtve. V svojem življenju naj skušajo upodobiti delo in ljubezen božje Matere, po kateri se njih družba imenuje.

Tudi letos bo v Doberdobi slovesno praznovanje

PRAZNIKA MARIJE SNEŽNICE

V soboto 5. avgusta bo ob 9. uri zjutraj sv. maša, zvečer pa ob 21h v župnijskem domu veseloigra »HODL DE BODL«, ki jo bo uprizorila dramska skupina PD »Štandreja« v režiji A. Pregarca.

V nedeljo 6. avgusta bo pri drugi sv. maši ob 10.30 pridigal misijonar z Mirenskega Gradu, zvečer ob 21. uri pa bo tradicionalna Marijina procesija, ki jo bo vodil škof vikar dr. Lojze Škerl ob sodelovanju domačega cerkvenega pevskega zbora, moškega zbora »Fantje izpod Grmade« in domače godbe.

Po končani slovesnosti bo

TOMBOLA

z bogatimi dobitki ter nagrade za najlepše rože pred domačo hišo. Se posebej so dobrodošli skavti in skavtinja.

SLOVENSKA TELEVIZIJA

Spered od 6. do 12. avgusta 1972

Nedelja: 11.00 Otroška matineja: Sebastijan in Mary Morgane, Boj za obstanek. 11.50 Mestece Peyton. 16.00 Igre brez meja. 17.30 Sinjska alka. 18.20 River Street 99, celovečerni film. 20.30 Ko nisem bil več vojak - nadaljevanka. 21.30 Sportni pregled.

Ponedeljek: 18.30 Kremenčkovi - serijski barvni film. 20.35 Z. Majdak: Rojstni dan male Mire, drama. 22.40 Šahovski komentar.

Torek: 18.30 M. Jezernik: Medvedov gošnjač - V. del. 18.55 Moški zbor iz Dornberga. 20.35 Zvite stopnice, ameriški film. 22.00 Labodje jezero, 1. del, sovjetski barvni film.

Sreda: 18.30 Sebastijan in Mary Morgane - serijski barvni film. 19.00 Na sedmi stezi. 19.25 Naši operni pevci: Dragiša Ognjanović. 20.35 N. Erdman: Samomrilec - II. del. 21.35 Črni Gandhi - oddaja iz cikla Odišaja miru. 22.10 Šahovski komentar.

Četrtek: 18.25 Boj za obstanek, serijski barvni film. 19.25 Jugoslovanska mesta: Mostar. 20.35 G. Neveux: Vidocq (Človek s sto imeni). 2. del. 21.25 Sodobniki. 22.15 Vohuni, agenti, vojaki: Prikrita invazija.

Petek: 18.30 Veseli Tobogan: Ljubljana, 2. del. 20.35 Kako lepo je živeti, italijanski celovečerni film. 22.35 Šahovski komentar.

Sobota: 17.50 Po domače z ansamblom in vaško godbo Maksa Kumra. 18.30 V deželi klobukov, živalski vrt - barvni film. 19.25 Usodno nebo - VII. del. 20.35 Pesem poletja - zabavno-glasbena oddaja. 21.35 Na poti k zvezdam. 22.00 Moj prijatelj Tony, serijski barvni film.

Iz Beneške Slovenije

Drugi »senjam beneške pesmi« v Ljesah

Na pobudo kulturnega društva »Rečanj« se je v nedeljo 30. julija vršil v Ljesah drugi »senjam beneške pesmi«. Na obširnem prostoru nad cerkvijo, obkroženim z bujno zelenimi hribi, se je odvijal program zelo doživetih prireditev. Od domačinov, ki so prihiteli iz bližnje in daljne Benečije, pa do številnih emigrantov, ki so v teh poletnih mesecih prišli domov na obisk, pa do Tržačanov in Goričanov, zlasti še članov zbora »Lojze Bratuž«, so bili zastopani še gostje z onstran meje in tudi italijansko občinstvo. Pesmi je snemal Radio Trst A, da bo tako ta lepi praznik beneških pesmi postal dostopen vsem slovenskim domovom blizu in daleč.

»Senjam beneške pesmi« se je razvijal v obliki tekmovanja. Nagrada je bila najboljša pevka, najboljša besedilo in najboljša glasba. Pevce je spremljal ansambel »The Asteroids« ki pa je bil vsekakor premočan, tako da pevci niso prišli do izraza.

Organizatorji so vse pesmi izdali v ciklostilirani brošurici in ko smo pesmi domačih avtorjev prebrali, smo odkrili, koliko lepote in poezije je med našimi mladimi Benečani. Vse so pisane v beneškem jeziku, ki je tako blagodoneč in seže do srca. Tematika pesmi je največ navezana na težki problem izseljenstva, ne manjkajo pa tudi ljubezenski motivi, zadržani za žalostjo ločitve. Nastopili so solisti in solistke in sicer: Francesco Bergnath, Renzo Birtig, Mariucci Bucovaz, Livio Calderini, Franco Cernotta, Paolo Chiabai, Clara Crisetig in Tereza Terlicher.

Za najboljšo izvajalko je bila proglašena Clara Crisetig, ki je zelo doživeto zapela pesem »Pri naši Rjeki«. Prejela je v dar lep pokal deželnega odbora. Ista pesem je bila nagrajena kot najboljša besedilo. Zato je drugi pokal Društva slovenskih izseljencev prejel avtor Rinaldo Luszach. Priznanje za najboljšo glasbo pa je dobil Alberto Raffaelli za pesem »Je blu an buob«. Prejel je pokal, ki so ga darovali organizatorji. Nagradjeni sta bili še pesmi Alda Clodiga »Naš zuoni« in pesem Antona Qualize »Sli so«.

Za zaključek je nastopil še zbor »Rečanj« pod vodstvom kaplana Rina Marčiča. Zapel je štiri pesmi: Eno dreve, La Montanara, Stelluti alpinis in pa Vrabčev Strani Matajurja. Zlasti zadnja je pustila med poslušalci globok vtis.

Kot zadnji je nastopil še Podboneški zbor in zapel tri furlanske pesmi ter prirejeno Najlepša je nadiška fara.

Poslušalci so odhajali domov prijetno razpoloženi, hvaležni našim beneškim bratom, ki s tolikšno ljubeznijo in tolikimi žrtvami ohranjajo med svojim ljudstvom slovensko pesem in besedo.

Z. P.

**RADIO
TRST A**

Poročila: 7.15 (samo ob delavnikih), 8.15, 11.30 (samo ob delavnikih), 13.15, 14.15, 17.15 (samo ob delavnikih), 20.15 in 23.15.

Dejstva in mnenja: 14.30 (samo ob delavnikih).

Sport: (dnevno) ob 20.00 uri.

Spered od 6. do 12. avgusta 1972

Nedelja: 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu. 11.15 Mlad. oder: »Kralj morja«. 12.00 Nabožna glasba. 12.15 Vera in naš čas. 12.30 Naša gospa. 15.45 G. F. Lazi: »Plima«. Drama. 16.50 Za prijetno popoldne. 18.20 Baletna glasba. 20.30 Sedem dni v svetu. 20.45 Pratika.

Ponedeljek: 11.35 Opoldne z vami. 14.30 Pregled slovenskega tiska v Italiji. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.00 Radio Olimpia. 18.30 Borodin: Simfonija št. 2. 19.10 Odvetnik za vsakogar. 20.35 Slovenski razgledi.

Torek: 11.35 Pratika. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.00 Radio Olimpia. 18.30 Komorni koncert. 18.45 Glasbeni vrtjak. 19.10 Veliki detektiv iz kriminala. 19.20 Za najmlajše: »Železniška postaja«. 20.35 Wolf-Ferrari: Il campiello, opera.

Sreda: 11.35 Opoldne z vami. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.00 Radio Olimpia. 18.30 Ljubezenske pesmi 17. in 18. stoletja. 19.10 Higiena in zdravje. 19.20 Zbori in folklor. 20.35 Simfonični koncert.

Četrtek: 11.35 Slovenski razgledi. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.00 Radio Olimpia. 18.30 V ljudskem tonu. 19.10 C. Mortati: »Ekonomske pravice posameznika«. 19.20 Za najmlajše: pravljice, pesmi in glasba. 20.35 S. Grum: »Josipina«. Dramat. zgodba. 21.35 Skladbe davnih dob.

Petek: 11.35 Opoldne z vami. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.00 Radio Olimpia. 18.30 Simf. glasba deželnih skladateljev. 19.10 Na počitnice. 19.20 Zbori in folklor. 20.35 Gospodarstvo in delo. 20.50 Vokalno instrumentalni koncert.

Sobota: 11.35 Poslušajmo spet. 15.45 Avtoradio. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.00 Radio Olimpia. 18.30 Koncertisti naše dežele. 19.10 R. Bednarik: Moja srečanja. 19.20 Revija zborovskega petja. 20.35 Teden v Italiji. 20.50 Zora Piščanc: »Zločin pod Poncam«. Radijska drama.

ZA KMETOVALCE

Lanska suša in ugodna posojila za kmečka posestva

Zveza neposrednih obdelovalcev obvešča: Lani je izredna suša močno prizadela širna kmetijska področja in med temi tudi ozemlje tržaške, goriške in videmske pokrajine. Pristojno ministrstvo je v državnem uradnem listu št. 119 z dne 8. 5. 1972 priznalo to sušo kot izredno vremensko neizgodo. S tem imajo prizadeta posestva možnost, da prosijo za posojilo z 1% obresti za dobo petih let. Posojilo služi kot obratovalni kapital za nabavo raznih potrebščin kot so semena, gnojila, krma, protizajedalska sredstva ter tudi plače uslužbencev in podobno. Kmetijske zadruge in združenja pridelovalcev, ki se bavijo z zbiranjem, skladiščenjem, predelavo in prodajo kmetijskih pridelkov, pa plačajo le 0,5% obresti.

Na Tržaškem naj se prosilci obrnejo na Zvezo neposrednih obdelovalcev, Trst, ulica Roma, 20, kjer bodo brezplačno prejeli vso potrebno pomoč in navodila.

Prošnje je treba vložiti najkasneje do 7. avgusta 1972.

V dvoje

Izšla je važna knjiga za novoporočence in krščanske zakonce. Priredila jo je komisija za pastoračijo družine pri škofijskem pastoralnem svetu v Ljubljani, izdala in založila pa jo je »Družina«.

Ze naslovi sami so zgovorni: Skrivnost krščanskega zakona, Življenje zakoncev, Zdravnikova beseda, Krščanska zakonska ljubezen, Šola skupnega življenja, Vzgoja otroka v družini, Smernice za versko vzgojo predšolskih otrok, Krščansko urejevanje rojstev. Tudi imena avtorjev (Miha Žužek, primarij Eman Peril, Majda Musek, Stefan Steiner, Valter Dermota, Jože Bertonec) jamčijo za visoko raven člankov. Zaročenci se bodo ob knjigi lahko dobro pripravili na življenje v dvoje. Poročenci bodo v njej našli odgovore na vprašanja, ki jih skupno življenje vsak dan postavlja prednje. Knjigo naj bi dobil v roke vsak nov poročen par. Vsem drugim, zlasti mladim zakoncem, jo toplo priporočamo.

Knjiga je tiskana na finem papirju in opremljena s številnimi fotografijami ter trdo vezana. Cena 1.200 lir. Knjiga je na voljo tudi na upravi našega lista.

OBVESTILA

Zaradi sredpoletnih počitnic bo uprava našega lista zaprta od vključno 11. do vključno 19. avgusta. Naš list zato v četrtek 17. avgusta ne bo izšel.

Vpišite pravočasno svoje otroke v Zavod sv. Družine! Vodstvo omenjenega zavoda sporoča, da je odprto vpisovanje. Sprejemajo se dečki do 12. leta, deklice pa za otroški vrtec, ljudsko šolo in vse vrste srednjih šol. Starši! Ko premisljate, komu zaupati svojega otroka, vedite: v Zavodu sv. Družine bo vaš otrok najbolje poskrbljen: poleg pomoči v učenju bo prejel trdno moralno in narodno vzgojo. Zato ne pomišljajte: mesto za vašega otroka je v tem zavodu, ki se bo v kratkem preselil v novo, moderno in sodobno stavbo.

Obisk staršev v kolonijo v Ovaru bo v nedeljo 13. avgusta. V Trstu vpisuje Vincencijeva konferenca in sicer vsak dan, razen sobote, od 17. do 19. ure vse do 10. avgusta. Odhod avtobusa izpred trgovine God'na v ul. Carducci je v nedeljo 13. avgusta ob 6.45 zjutraj. Goriški starši, ki bi radi obiskali svoje otroke v Ovaru, naj se javijo na upravi Katoliškega glasa, ki je odprta vsak dan od 9. do 12.30, vsaj do četrtega 10. avgusta. Odhod avtobusa s Travnika je ob 7.30.

V četrtek 10. t. m. bo obhajala škedenjska skupnost praznik farnega patrona sv. Lovrenca. Na praznik se bomo pripravili s trdnjavnico, ki vsebuje sv. mašo in govor dne 7., 8. in 9. avgusta ob 20. uri. Na praznik sv. Lovrenca pa bodo sv. maše ob 10. in 19. uri. Ob 21. uri bo procesija z Najsvetejšim po škedenjskih ulicah.

V Trstu bodo duhovne vaje za dekleta v provincialni hiši šolskih sester v ulici delle Doce 34 od 17. avgusta zjutraj do 19. avgusta zvečer. Vodil jih bo g. Lojze Zupančič. Tistim, ki so bolj oddaljene, priporočamo, da pridejo v zavod že na predvečer duhovnih vaj. Toplo vabljenje vse!

Letopis Cerkve v Braziliji

Letopis Cerkve v Braziliji navaja, da je v deželi 13.300 duhovnikov, 5.500 župnij, 115 redovniških skupnosti in 330 skupnosti sester-redovnic. Brazilska Cerkve ima tri kardinale in 242 škofov in nadškofov.

DAROVI

Za Zavod sv. Družine: N. N., Oslavje 3.000; N. N., Steverjan 2.000; K. M. 10.000; A. Copič namesto cvetja na grob pok. Zdravka Rijavec 10.000; dr. Alfonz Čuk, 100 U.S.A. dolarjev (58.000 lir); Hermina Sardinšek vd. Vranič namesto cvetja na grob prijateljci Mili Žgur Dobnar 2.000 lir.

Za Alojzijeve: K. M., Gorica 5.000 lir.

Za tiskovni sklad Katoliškega glasa: Olga Terčon Albi, Mavhinje 5.000 lir.

Namesto cvetja na grob pok. Irme Simčič daruje teta Ana iz Gorice po 5.000 lir za Alojzijeve in Zavod sv. Družine.

Za cerkev na Opčinah (do 30. 7. 1972): Sajn Franciška v spomin moža Franca Toni 5.000; S. mič Marija 10.000; Levstik Vinko v spomin očeta Alojza 10.000; Sostič Valerija 2.000; N. N. 8.000; Vremec Leopold 2.000; Turk Ciril 3.000; Vackelj Karel 2.000; Milič Mila in družina 5.000; Škerlavaj Lojzka 2.000; Simič-Daneu Bernarda v spomin moža Mária ob 3. obletnici smrti 10.000; Fabčić Edi ob krstu hčerke Valentine 10.000 lir.

Za cerkvico na Banah: družina Malalan Romano namesto cvetja na grob Marije Ban 3.000; Ban-Franko Ema v spomin na sestro Marijo Ban 3.000; družina Ban, Bane 45 namesto cvetja na grob sosedice Marije Ban 6.000; Ban Karolina namesto cvetja na grob Marije Ban 1.000 lir.

Za cerkvico na Ferlagah: družina pok. Francke Bandelj-Ferluga v spomin pok. mame 1.000; Grahor Antonja v spomin Francke Ferluga 1.000; Ferluga Angela 5.000 lir.

Za cerkev v Bogdancih: A. K., Gorica 1.000 lir.

Za slovenske misijonarje: N. N. (1), Steverjan 25.000; N. N. (2), Steverjan 25.000 lir.

Vsem plemenitim darovalcem Bog povrni, rajnim pa daj večni pokoj!

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: Trgovski 70 lir, osmrtnice 100 lir, k temu dodati 8% davek za registrski urad.

Odgovorni urednik: msgr. dr. Fr. Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici

Izdaja Katoliško tiskovno društvo

